

[Ellemann-Jensen]

sætte også i praktisk handling, og det er med det udgangspunkt, vi skal vurdere karakteren og indholdet af den bistand, Danmark tilbyder udviklingslandene.

Det hører med til billedet, at dette at yde u-landsbistand ikke bare er et spørgsmål om godgørenhed, men at der, som minister Lisé Østergaard også sagde det, også ligger solide egeninteresser bag. Det skal vi jo ikke søge at tilsløre, og vi skal nok også være opmærksomme på den betydning, som en tydeliggørelse af dette forhold kan have for opinionen, f. eks. i de kredse, der står bag forespørgslen i dag. Men vi er enige med ministeren i det grundlæggende princip, at hensynet til de lande, som vi skal støtte, bør have forrang.

Man kan så rejse spørgsmålet, om hensyn til modtagerlandene nu også automatisk bliver varetaget bedst ved, at Danmark på ofte forbilledlig vis søger at kanalisere så stor en del af bistanden som muligt gennem internationale organisationer og i øvrigt søger at give resten af bistanden med så få bindinger, som det er muligt. Hvis alle andre lande gjorde det samme, var der ingen tvivl: så var det den på alle måder bedste løsning. Men sådan gør alle lande ikke. Vi ved jo, at det af mange grunde er meget vanskeligt for danske virksomheder at komme i betragtning, når der skal uddeles ordrer fra store internationale bistandsorganisationer, og at det bl. a. har sin baggrund i forskellige af de bindinger, som andre giverlande knytter til deres bistand.

Derfor må man være opmærksom på de virkninger, den situation kan have på de hjemlige holdninger til u-landsbistand. Det ligger jo ikke særlig nær for os danskere uden videre at acceptere rollen som de sidste dages hellige eller klassens artige dreng, når vi ser, andre tager tingene mindre tungt.

Vi har derfor i venstre bemærket ministerens understregning af, hvor vigtigt regeringen anser det for at være at sikre en forening af danske erhvervsmæssige og beskæftigelsesmæssige interesser med bistandens primære formål. Vi gavner ikke modtagerlandene ved blindt at acceptere, at de tilbud, dansk erhvervsliv har at fremvise, bliver skubbet til side af andres bindingspolitik, og vi gavner fremfor alt ikke u-landene ved at risikere en udbredt negativ holdning i Danmark til u-landsbistanden, fordi man har en følelse af

at være alene om at holde fast ved ideale principper.

Helt konkret er det jo ført frem i debatten her, at Danmark i højere grad burde give bistand i form af bundne statslån, og at bidraget til de internationale organisationer, først og fremmest FNs udviklingsprogram, UNDP, burde beskæres. Det er tanker, bl. a. Industrirådet har været fremme med.

Jeg opfatter ministerens bemærkning om, at den fremtidige udvikling kan medføre nye hensyn, der tilsiger en vis ændring i fordelingen, som en åbning fra regeringen, som en tilkendegivelse af, at man mener det alvorligt, når man understreger behovet for et positivt samarbejde med dansk erhvervsliv om u-landsbistanden.

Vi deler regeringens betænkeligheder ved, at Danmark skulle beskære sin deltagelse i UNDP kraftigt på et tidspunkt, hvor andre kunne tænkes at følge efter, og vi er klar over den politiske betydning, der ligger i den særlige vægt, Danmark har i giverkredsen i denne organisation. Men vi stoler så også på, at regeringen vil arbejde for, at danske virksomheder får samme adgang som andre landes virksomheder til at virke for bl. a. UNDP.

Jeg vil gerne her tilføje, at det nok vil være naivt at tro på, at den positive holdning i befolkningen til udviklingsbistand kan holdes, hvis der breder sig et indtryk af, at u-landshjælpen bidrager til en eksport af arbejdspladser fra Danmark.

I forbindelse med omtalen af statslånene har ministeren gjort rede for den politik, som regeringen agter at følge over for de dårligst stillede skyldnerlande, og for regeringens hensigter med hensyn til en yderligere lempelse af lånebetingelserne.

Venstre kan give sin tilslutning til de synspunkter, ministeren har lagt frem i dag. Vi finder det rimeligt at stile mod en yderligere lempelse af lånevilkårene, når der er tale om lån til de allerfattigste lande, sådan som ministeren har beskrevet det, og vi er enige i, at der kan være situationer, hvor det vil forekomme absurd at kræve lånene tilbagebetalt. Men vi vil gerne understrege, at det, som ministeren også lægger det frem, er noget, der bør behandles fra sag til sag, og man skal være meget varsom med mere generelle ordninger, som reelt gør lånebegrebet illusorisk.